

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Tractatus Philosophico-Theologicus

Posewitz, Johann Heinrich

Quedlinburgi, 1660

Caput XIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-128962](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-128962)

DE EODEM ET DIVERSO.

REG. I.

Identitas major præsupponit minorem, (si non positivè, saltem negativè.)

OBJECTIO.

DEus est idem numero non tamen est idem specie, nec idem genere. *Resp:* DEus tanquam idem numero, præsupponit identitatem specificam & genericam, negativè, quatenus non est diversus vel specie vel genere.

REGULA II.

Quorum unum potest esse sine altero, vel quæ sejuncta esse possunt, illa (quantum ad id, secundum quod unum sine altero esse potest) distinguuntur realiter (vel modaliter.)

OBJECTIO.

Relatio potest abesse à fundamento, quia homo potest esse sine paternitate, & tamen relatio & ejus fundamentum non distinguuntur realiter. *Resp:* Relatio duo importat, *Unum* Intrinsicum, quod est ipsum fundamentum, *Alterum* extrinsecum, quod est terminus, ad quem relatio subiectum refert. Quantum ad extrinsecum, relatio potest esse sine fundamento, & hoc modo etiam ab eo realiter distinguitur, quantum verò ad intrinsicum, relatio nec à fundamento distinguitur, ut dictum est, nec sine eo esse potest.

REGULA III.

Quæ sunt eadem (realiter & virtualiter) uni tertio (universaliter sumto, si fuerit universale) sunt eadem inter se (in eadem identitalis proportionè.)

OBJECTIO.

Pures hæreticos fuisse, qui summum Trinitatis mysterium à Seculis absconditum negare & ex ratione ausi fuerint refutare illos, qui leviter & per transennam Historiam Ecclesiasticam introspexerunt, latere nequit, Negavit Trinitatem *Jabellius* natio-

natione *Afer*, & ex eâ Africa regione & provincia, quæ *Lybia* propriè dicta est, unde etiam à Scriptoribus Ecclesiasticis, *Lybius* sæpè cognominatur. Ante ipsum idem tentavit *Noëtus*, *Asianus* qui *Smyrna* natus & *Sabellii* præceptor fuisse existimatur. Eandem quoque amplexi sunt hæresin, *Praxean* & *Hermogenes*, & complures alii horum vestigiis insistentes qui ab his dicti sunt *Sabelliani*, *Noëtiani*, *Praxetani*, *Hermogeneani*. Hos secutus est *Arius*, unde *Ariani*. Post hunc, hæresin illam propugnarunt alii, qui *Ariani* recentiores dicti sunt, ut *Photinus*, *Marcelli* discipulus, unde *Photiniani*. Hanc autem hæresin per totum millenarium sepultum ex orco quasi revocavit, *Faustus Socinus*, *Seneris*, *Italus*, unde *Sociniani*. Et his omnib⁹ videtur favere regula nostra, nam ita argumentari possunt: *Quæcunque sunt eadem uni tertio, sunt eadem inter se. At relationes in divinis sunt eadem uni tertio, nempe Essentiæ divinæ. Ergo: sunt eadem inter se.* Ad hoc argumentum variè respondent Autores. Illi quidem, qui distinctionem realem admittunt inter essentiam & relationes in divinis facillè hic se expedire possunt, & hanc Sententiam *Scoto* tribuunt, sed obstant plurima loca apud *Scotum*, ut *Lib. 1. dist. 8. qu. 2. & dist. 33. qu. 1. & 2.* & alia, ad quæ benevolum lectorem brevitatis studio remittimus, cujus gratiâ, nec rationē ob quam illi hanc sententiam tribuunt nunc exanimabimus. Fuerunt autem in eâ sententia alii, ut *Gilbertus Porretanus*, *Durandus* & *Nominales*. Alii verò qui idētitatem realem hic inter essentiam & Relationes concedunt, varias excogitarunt solutiones & limitationes *Majoris* propositionis. *Connimbricensis lib. 3. Physic. 2. p. m. 447.* tres ejus adferunt explicationes. *B. Slevogtinus de Sp. Acad. d. 13.* Sex recenset, quas ibidem examinat, & rejectis aliis illam amplectitur quæ est quorundam recentiorum ut *Roderici de Arriagâ*, *Hurtadi de Mend. 2. 2.*, & aliorum. Ponunt autem jam nominati Autores distinctionem inter Essentiam & relationes, *realem virtualē*, in ordine

ad prædicata contradictoria reali actuali æquivalentem, quæ distinctio facit, ut, relationes in divinis, licet à parte rei idem sint cum essentia, non tamen idem sint inter se. Et hanc sententiam nos quoque, ob plures rationes, aliis præferimus.

REGULA VI.

Eorum, quæ sunt realiter (& virtualiter) idem, communicato uno, necesse est communicari alterum.

OBJECTIO.

Calviniani negant communicationē Idiomatum, quā Theologi orthodoxi unanimiter docēt. Et videntur ex nostro principio illam posse destruere. Ita autem argumentari solēt: *Si Carni s. humana natura in Christo communicata sunt attributa divina: Aut omnia sunt cōmunicata, aut quædam, aut nulla. Sed nō omnia, quia non Infinitas, æternitas & simplicitas, ipsi sunt communicata; Non quædam, quia quæ realiter idē sunt, eorum unū non potest communicari, ut non communicentur reliqua, per regulā nostram. Ergo, inferunt, nulla ipsi esse communicata.* Verūm *Resp.* Negando, non omnia attributa & in specie *Infinitatem, Æternitatem, & Simpliciter* esse communicata humanæ naturæ. *Vicu.* Non possumus dicere: Humana natura est Infinita, æterna & simplex *Resp.* Distingvendum est inter *communicationem & prædicationem.* Ab illa, ad hanc non valet affirmativè consequentia. Ita v. g. omnes proprietates animæ rationalis communicantur corpori, non omnes autem de eò prædicantur, ut *Simplicitas, & Spiritualitas*: *Instas:* Si quædam attributa divina verè de natura humana prædicantur, etiam omnia de eâ prædicari possunt. *Resp.* Negando *conseq* & contrarium ostendit exemplum de proprietatibus animæ rationalis. Si autem peratur ratio cur non omnia prædicari possint, nulla forsan alia assignari poterit quam repugnantia in subiecto. *Vid. Theologos passim, de hâc controversia, & de hoc argumento Calvinianorum in specie B. Gerhardum in orat. Tom. 1. annexâ.*

CA.